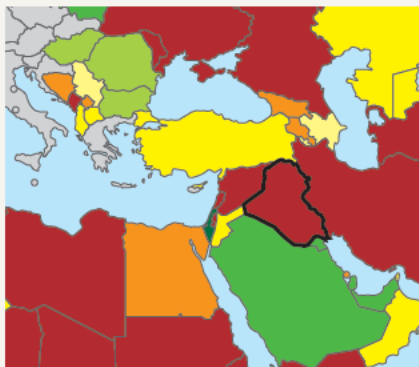

Basfakta (2023)

Folkmängd: 42 miljoner

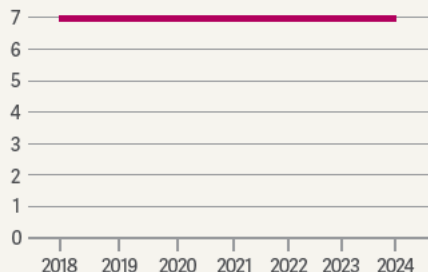
BNP, nominellt: 261 miljarder USD

BNP/capita: 6 181 USD

Landriskklasserna går från 0 till 7.
Ju lägre tal, desto bättre kreditvärdighet.

Landriskklasshistorik

Källa: EKN

Styrkor

- + Stora olje- och gastillgångar
- + Förhållandevis stor valutaserv

Svagheter

- Svårt säkerhetsläge och risk för terrorattacker
- Svag affärsmiljö, begränsad privatsektor och hög korruption
- Hög omställningsrisk

En av världens mest oljeberoende ekonomier

Den ekonomiska situationen i Irak har präglats av årtionden av konflikter, sociala oroligheter och ett volatilt oljepris. Styrkan i ekonomin utgörs av stora naturtillgångar, främst i form av landets oljereserv, vilken är världens fjärde största. Utöver det finns betydande gastillgångar, motsvarande omkring fem procent av världens reserver, som idag inte finns kapacitet att tillvara. Ekonomin drivs nästan uteslutande av oljesektorn som står för 90 procent av statens intäkter, 95 procent av exporten och nära 60 procent av BNP. Till följd av den nära kopplingen till oljepriset är den ekonomiska utvecklingen ofta slagig, en tendens som också förstärks av att den offentligfinansiella politiken ofta är procyklisk. Energisektorn är idag mycket underutvecklad i förhållande till dess potential efter många år av internationella sanktioner, konflikter och låga investeringar. Trots detta producerades 4,4 miljoner fat olja/dag under 2022, vilket gör Irak till den näst största producenten inom OPEC efter Saudiarabien. Ambitioner att utöka oljeproduktionen till 6 miljoner fat/dag har hittills varit fruktlösa på grund av lågt intresse från investerare. Landets stora beroende av fossila bränslen gör det mycket exponerat för transitionsriskerna kopplade till den globala utfasningen av fossil energiproduktion.

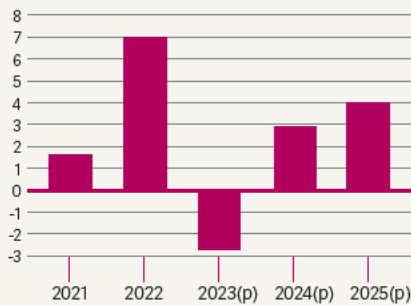
Ett IMF-program pågick fram till 2017, och medförde initialt viss förbättring av den offentligfinansiella stabiliteten och inflödet av kapital, men den institutionella kapaciteten är fortfarande i hög grad eftersatt och är bland de svagaste i ett regionalt perspektiv. Den irakiska staten kämpar för att upprätthålla kontroll över sitt territorium i konkurrens med ett stort antal paramilitära organisationer, vilket resulterar i en komplicerad regleringsmiljö med omfattande korruption och ett långsamt icke-transparent beslutsfattande.

Utdragna regeringsbildningar efter valen 2018 och 2021 är symptom på de politiska spänningar som fortsatt präglar den politiska miljön. Situationen har sedan lång tid präglats av Irans och USA:s kamp om inflytande över landet. Iraks roll som skådeplats för olika regionala maktkamper väntas kvarstå givet den djupa politiska oenigheten inom landet mellan religiösa och kulturella skiljelinjer. Social oro, utländsk inblandning och komplicerade regeringsombildningar som präglat de senaste åren väntas bestå under de kommande åren. Den irakiska armén har lyckats driva ut IS, men spänningar mellan regeringen och det kurdiska självstyret i norr samt andra beväpnade grupperingar fortsätter att utgöra risker för den politiska stabiliteten på lång sikt.

Riskbilden domineras av ett svårt säkerhetsläge

Irak åtnjuter för tillfället en period av relativ stabilitet i frånvaro av mer omfattande politiskt våld. Men utmaningar för premiärminister Mohammed Shia al-Sudanis regering saknas inte i ljuset av pågående stridigheter i Gaza mellan Hamas (understödda av Iran) och Israel samt attacker från milisgrupper mot USA:s militära närvaro i landet. Det nuvarande parlamentariska stödet för regeringen väntas upprätthållas med hjälp av omfattande utgiftsökningar till priset av en försvagad offentligfinansiell ställning. Budgetunderskott motsvarande nio procent av BNP per år väntas under den kommande femårsperioden, enligt IMF, som samtidigt prognosticerar ett bytesbalansunderskott om

BNP tillväxt (fasta priser, % per år)

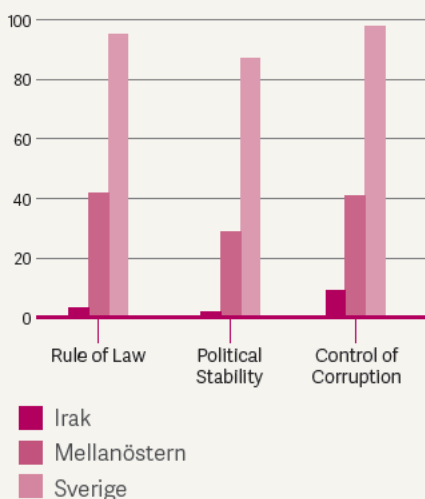

Källa: IMFWEQ, Macrobond

knappt sju procent årligen under samma period. Utgångsläget är dock emellertid relativt gott med både en låg statsskuld och total extern skuld om 49 respektive 23 procent av BNP, vilket ger viss marginal för att kunna lägga om politiken i en mer hållbar riktning vid ett senare tillfälle.

BNP väntas under 2023 minska med 2,7 procent till följd av beslutade begränsningar av oljeproduktionen medan offentligfinansiella stimulanser via den beslutade budgetplanen för 2023–2025 kommer att öka aktiviteten från 2024 i den icke-oljerelaterade delen av ekonomin. BNP väntas återhämta sig med en tillväxt om 2,9 procent 2024 och 4,0 procent 2025. Löner och statliga transfereringar bedöms öka med 40 procent i budgeten jämfört med nivån 2021 samtidigt som stora investeringar aviserats för att adressera landets stora infrastrukturunderskott. Trots offentliga satsningar kommer investeringsgapet inte att slutas givet fortsatt låga utländska direktinvesteringar och en, enligt IMF, inhemsk sparkvot om tio procent av BNP de kommande åren.

Affärsmiljö

Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Källa: Världsbanken, Macrobond

På sikt väntas extrema klimathändelser att alltmer påverka länder i regionen. Irak bedöms vara bland de länder i världen där klimatförändringarna slår hårdast. Fysiska risker, bland annat extrem hetta och torka, har ökat på senare tid. Vattenbristen är utbredd och medför ett stort importbehov av vatten. Samtidigt utgör den globala trenden mot ökat användande av förnyelsebar energi en påtaglig kreditrisk för landet. Omställningsrisken för landet är hög. Det krävs omfattande ekonomiska reformer för diversifiering bort från oljan och uppbyggnad av infrastruktur. Regeringens och institutionernas kapacitet för att genomföra strukturella förändringar är mycket begränsad.

Affärsmiljön

Utvecklade institutioner, bristfällig lagstiftning och ett svagt företagsklimat gör att det finns risk för ingripanden från myndigheter i diverse sektorer. Utöver ett komplicerat säkerhetsläge lider ekonomin av flaskhalsar inom kraftsektorn och övrig infrastruktur. År av krig och konflikt har slagit ut stora delar av Iraks infrastruktur och strömförsörjningen lider av stora brister. Förstörda kraftstationer och bristande tillgång har gjort att strömavbrott är frekventa. Landet importerar omkring 40 procent av sin elkonsumention från grannlandet Iran, ett beroende som landet hittills misslyckats med att bryta. Den privata sektorn fortsätter att hämmas av det dåliga säkerhetsläget, svag infrastruktur och den bristande tillgången till elektricitet.

Svensk export till Irak

År	MSEK
2022	767
2021	700
2020	1 037
2019	764
2018	810

Källa: SCB

Världsbankens Ease of Doing Business-index placerar Irak på plats 172 av 190 rankade länder (2020). Landet placeras i absolut botten för regionen till följd av ett problematiskt och ineffektivt företagsklimat. I Transparency Internationals Corruption Index rankas Irak 158 av 180 länder. Utbredd korruption, ett svagt regelverk och en dålig affärsmiljö fortsätter att hämma utvecklingen av den privata sektorn, nya arbetstillfällen och utländska investeringar. Världsbankens Governance Indicators (WBI) rankar Irak i den globala botten för diverse mått på institutioner och regleringsmiljö.

Den irakiska banksektorn är underutvecklad och finansiellt svag. Bankregleringen ger genom lagar och förordningar ett fungerande ramverk för banktillsynen, men flera svagheter kvarstår. Centralbankens agerande utgår ofta från en politisk styrning i sin tillsynsroll gentemot statliga banker som kontrollerar omkring 80 procent av sektorns tillgångar och insättningar. Dessutom är genomlysningen och kontrollen av finansiell information ofta opålitlig eller

EKN:s engagemang

Kategori	MSEK
Garantier	1 189
Utfästelser	68

saknas. Skyldigheten att publicera reviderade bokslut i tid följs inte alltid. Vid mindre och korta exportaffärer kan EKN täcka kreditrisker på ett flertal banker, men för större och långa affärer godtas endast Trade Bank of Iraq, landets tredje största bank.

EKN:s policy

EKN klassificerar Irak i landriskklass 7 av 7, en bedömning som görs i samverkan inom OECD. EKN är öppen för garantigivning på irakiska staten samt landets banker och företag. Vid risker på övriga offentliga köpare, exempelvis fackdepartement, kommuner och statliga verk, är betalningssäkerheter ett krav. För betalningsrisker över ett år på irakiska företag tas en högre premie ut på grund av landets besvärliga affärsmiljö.

EKN:s åtagande och erfarenhet

EKN:s garantier omfattar bland annat exportaffärer inom branscher som kraft, telekom och tillverkningsindustri. EKN har under perioden 2018–2022 ställt ut garantier i 17 affärer, till ett sammanlagt belopp om 3,1 miljarder kronor, för svenska företag som exporterar till Irak. De beloppsmässigt största branscherna var kraft och telekom.

EKN har varit öppen för garantigivning på Irak sedan 2009. Betalningserfarenheten har sedan 2009 varit god. Tillfälliga dröjsmål har i enstaka fall förekommit. EKN:s fordran på Irak är från 1980-talet och uppgår till 214 miljoner kronor. Fordran regleras i ett Parisklubbsavtal som sköts enligt plan.